

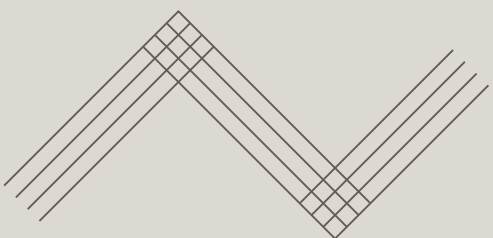

Prospekt

**Nyt museum til
Vedbækfundene**

De første...?

Fotografier fra Historien om Danmark, DR.

INDHOLD

4	RESUMÉ - EN LILLE PERLE
5	BAGGRUND
6	VISION
7	PROJEKTIDÉ
9	HVOR KOMMER VI FRA
11	HVEM VIL VI
15	HVAD VIL VI
19	HVOR VIL VI
22	HVORDAN VIL VI
28	FINANSIERING
34	ORGANISERING OG TIDSPLAN
36	SAMMEN VIL VI

RESUMÉ – EN LILLE PERLE

Vi har valgt at kalde projektet ”De første...?”, fordi det er de første fund, hvor vi mærker vores forfædres menneskelighed på tværs af tid. Det er nogens far og mor, mand og kone, søn og datter, for de er begravet med ritualer, gravgaver, kærlighed. Vi vil undersøge, om det er de første faste beboere i Vedbæk. Er det den samme slægt, som gennem generationer har bosat sig i området? Vores første forfædre? De første, der mødte menneskerne sydfra, som indvarslede bondestenalderen? Fundene er unikke, fordi der er så mange velbevarede individer, hvor vi kan undersøge alt fra amning og sygdomme til kost og familierelationer.

Primære målgruppe: Børn

Gæster: 10.000 i skoletjenesten + 20.000 børn, voksne og turgrupper

Forøgelse på 400 %

Koster: 59 mio. kr.

Finansieringsplan: Rudersdal Kommune 8 mio. kr., Staten 8 mio. kr., Fonde 43 mio. kr.

Drift: Indtægter = 2,6 mio. kr., Udgifter = 5,3 mio. kr.

Driftunderskuddet vil blive dækket af Rudersdal Kommune.

”Barnet på svanevingen er det mest spektakulære i Norden og blandt de største i verden. Der skal ikke megen fantasi til at forestille sig situationen – det taler til alle.

Fundene står som de flotteste og mest spektakulære – de er i international klasse.”

Erik Brinch Petersen

Lektor emeritus, Københavns Universitet

BAGGRUND

Vedbækfundene er en overset perle. Det nuværende museum på 300 m² huser de mest spektakulære fund fra den bedst bevarede gravplads fra jægerstenalderen i Nordeuropa. Her kan man se fundene af et for tidligt født barn lagt på en svanevinge ved siden af sin mor, en familiegrav, hvor faderen er dræbt af en spydspids i halsen, to grave af ældre mennesker lagt på kronhjortegevirer og en begravet hund. På trods af fundenes unikke karakter bliver de kun besøgt af 7.000 gæster om året. Udstillingen står fint med dioramaer fra museets åbning i 1984, men fortællingen har større potentiale.

Med nye videnskabelige undersøgelser og formidlingsgreb kan gravene fortælle tidsløse historier om vores plads i naturen, om livet og døden, om kærlighed og savn og klimaforandringernes betydning.

VISION

LIV I GAMLE BEN

Museet er det eneste i Danmark, som udelukkende fokuserer på jægerstenalderen. Derfor ønsker Rudersdal Kommune, Nationalmuseet og staten at skabe landets bedste museum om jægerstenalderen og dens betydning for moderne mennesker.

Det er visionen at skabe et museum med fokus på læring gennem deltagelse og oplevelser for børn, deres voksne og historisk interesserede museumsgæster på det sted, hvor den enestående bo- og gravplads er fundet, og hvor vores forfædres liv udspillede sig for 7.000 år siden.

Vedbækfundene flytter hjem.

PROJEKTIDÉ

DE FØRSTE...?

I en fuldt udbygget kommune har Rudersdal Kommune erhvervet en naturskøn grund tæt på fundstedet. Rudersdal Kommune og staten har hver bevilliget 8 mio. kr., og Nationalmuseet bidrager med faglig ekspertise, så projektet er kommet godt fra start. Der er gennemført en række feasibility studies, der peger på, at målgruppen kan udvides betragteligt, når historien foldes ud. Der skal bygges bro mellem nutid, fortid og fremtid gennem kultur- og naturvidenskabelig inddragende formidling og levendegørelse.

Idéen er at skabe rum for fantasi og følelser, der gør fortiden nærværende og sætter nutid og fremtid i perspektiv. Nye metoder og teknologier giver fantastiske muligheder for at få større viden om jægerstenalderens mennesker og natur. Gennem formidling og deltagelse kan vores forfædres grave give nutidens danskere perspektiv på vores egne familier og hverdag, vores plads i naturen og afhængighed af klimaet.

Dette kræver en mere moderne og bæredygtig ramme at være i. Rudersdal Kommune er ved at skabe finansieringen på de 59 mio. kr., der skal til for at løfte Vedbækfundene ind i et nyt årtusind. Projektet kalder vi 'De første...?'

HVOR KOMMER VI FRA

AF JORD ER VI KOMMET

For 7.000 år siden var der ved Vedbæk munden af en lavvandet fjord med små holme. Det var et ideelt sted for jæger-samlere at bo; beskyttet, men tæt på kysten, lige ud til en righoldig fjord med løvskov omkring. Med tiden sænkedes havniveauet og landet steg, så fortidens fjord blev til nutidens Maglemose.

Omkring Maglemosen har man gennem 1900-tallet gjort 40 fund af bopladser fra stenalderen. Fund af grave og måske rester af bygninger, af køkkenaffald og dyr. De mest spektakulære fund har Nationalmuseet langtidsdeponeret til Rudersdal Museer. Her kan man i dag se den unge kvinde med et for tidligt født barn på en svanevinge, en begravet hund, en familiegrav, hvor faderen er dræbt af en spydspids i halsen, og to grave af ældre mennesker lagt på kronhortegevirer.

DEN BRÆNDENDE PLATFORM

Vedbækfundene er udstillet i den gamle staldlænge på Gl. Holtegaard. Det er en smuk beliggenhed, men kunstsamlingen og barokhaven trækker størstedelen af gæsterne i området. Selvom de besøgende på Vedbækfundene er glade, viser den nationale brugertilfredshedsundersøgelse fra 2019, at der er potentiale for udvikling. Samlingen scorer højt på atmosfæren og medarbejderne, men den scorer lavt på digital formidling, brugeroplevelsen for børn og særdeles lavt på muligheden for at deltage aktivt.

HVEM VIL VI

DEN PRIMÆRE MÅLGRUPPE - BØRN

Det nye museum får fokus på skolebørn. Her ligger et kæmpe dannelsespotentiale, som vi mener, at vi kan løfte på en indlevende og nyskabende måde. Med udgangspunkt i fundene og området skal museet udfolde fortællinger om livet og døden for vores forfædre, klimaets betydning for mennesker, naturvidenskabelige undersøgelser og kulturhistoriske fortolkninger.

Museet vil skabe en aktiv skoletjeneste, der skal udvikle læringsværktøj og undervisningsmateriale til målgruppen før, under og efter besøget. Med det nye museum vil vi give de unge generationer inspiration og fascination, så de kan blive rustet til at forstå verden omkring sig, stille begavede spørgsmål og selv søge svarene.

Skoletjenesten skal årligt have besøg af 10.000 børn og unge i alderen 3-16 år. Museet skal derfor have to grupper på besøg hver skoledag. Skoler og institutioner ønsker, at deres besøg ligger mellem kl. 9.30-14 af hensyn til skoledagen. Med udgangspunkt i denne målgruppe vil Vedbækfundene i hverdagene primært være åbent for skoleklasser, institutioner og turgrupper.

"Vedbækfundene er helt unikke, også på internationalt plan. Flytningen af skeletterne med gravskatte til et nyt "skræddersyet" museum nær fundstedet ved den gamle Vedbækfjord er et enestående projekt, der vil kunne formidle de mange nye forskningsresultater til offentligheden på en enestående og engagerende måde. Der tegner sig et helt nyt blik på død og liv i stenalderen. Nationalmuseet giver sin fulde støtte til dette enestående projekt."

Rane Willerslev

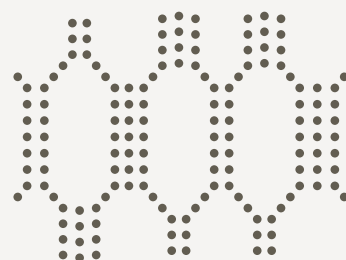
Direktør, Nationalmuseet

DE SEKUNDÆRE MÅLGRUPPER - NABOER, FAMILIER OG ÆLDRE

I weekender og ferier vil museet tiltrække andre målgrupper. Her skal museet fokusere på de sekundære målgrupper: Naboer, familier og ældre. Disse hører nøje sammen med den primære målgruppe, da børn er nøglen til familierne. De bestemmer ofte, hvad familien skal lave i weekenden. Har børn oplevet noget spændende og engagerende, vil de gerne dele oplevelsen med deres forældre, søskende og bedsteforældre. I hverdage vil museet afprøve forskellige modeller for fleksible åbningstider for at undersøge behovene blandt de sekundære målgrupper.

Museet skal have 17.000 gæster fra denne målgruppe. Heraf vil halvdelen være børn, og resten vil være betalende.

DEN TERTIÆRE MÅLGRUPPE - TURISTER OG TURGRUPPER

I hverdagen kan turgrupper booke omvisninger i udstillingen. Vedbækfundene vil være en destination dels for foreninger, virksomheder og andre organiserede gæster, dels for endagsturister, der søger en børnevenlig kulturoplevelse, turister med interesse for arkæologi og turister på tur mod Kronborg, Parforcejagtslandskabet eller Louisiana. Det nye museum vil indgå som en lille perle i rækken af europæiske destinationer om jægerstenalderen og i rækken af nordsjællandske attraktioner, som kultur museerne langs kysten, videnskabsmuseerne og børnenes naturdestinationer.

Rudersdal Kommune er i proces med indmeldelse i enten Wonderful Copenhagen eller Visit Nordsjælland, da det vil understøtte Vedbækfundenes synliggørelse som en del af perlerækken af Nordsjællandske destinationer. Museet skal have 3.000 betalende gæster fra denne målgruppe.

Det vil også være muligt at købe adgang til museet gennem særarrangementer for firmaer og foreninger. I alt vil det nye museum få 30.000 gæster, heraf 11.500 betalende. **Det er en fremgang på 400%, og det er både ambitiøst og realistisk.**

PERLERÆKKE AF MUSEER MED STENALDERUDSTILLINGER

-
- Stenaldercenter Ertebølle
  - Nationalmuseet i København
  - **Nyt museum til Vedbækfundene**
  - Hørsholm Egns Museum
  - Køge Museum
  - Moesgård Museum
  - Trelleborg Museum (S)
  - Landskrona Museum (S)
  - Historiska Museet Stockholm (S)
  - Landesmuseum für Früh- und Vorgeschichte (D)

PUBLIKUMSANALYSE – MÅLGRUPPERNES MOTIVATION

Museet har fået lavet en publikumsanalyse, der viser, at:

- Børn drives af fantasi og nysgerrighed, og de vil gerne blive klogere gennem oplevelser.
- Lærere forventer professionel og nytænkende formidling, der rammer trin- og kompetencemål.
- Naboerne ønsker et samlingssted med cafe, der er sjovt for børn.
- Familier vil have inddragende aktiviteter, som de kan være fælles om.
- Turister ønsker en særegen oplevelse på det, der kan kaldes en "Verdenshistorie-kanon"

Museets genbesøgsstrategi baserer sig på folkelig formidling af nyeste forskningsresultater og på gode udendørsoplevelser i og uden for museets åbningstid for børn. Museets indretning skal muliggøre dette.

HVAD VIL VI

FORMIDLING OG DELTAGELSE FOR ALLE MÅLGRUPPER

Rudersdal Kommune har en ambition om at skabe det bedste museum om jægerstenalderen med fokus på formidling og oplevelse. Vi vil derfor have de bedste formidlere til at skabe museets røde tråd og bygge udstillingskonceptet op i lag, så både børn og ældre barnlige sjæle samtidigt vil blive draget ind i læringsrummet.

Det kunne ske ved at aktualisere udstillingen gennem tematiske lag eller skiftende udstillinger, som 'De første... danskere', 'De første... klimaflygtninge', 'De første... kæledyr' eller noget tilsvarende.

Med nye videnskabelige undersøgelser af Vedbækfundene vil vi skabe et nutidigt fundament for formidling og videnskabelig inddragelse af målgrupperne. Vi vil bruge professionel storytelling, aktiv deltagelse og dialog med de natur- og kulturvidenskabelige data, metoder og fortolkninger til at udvikle en ny form for udstilling, hvor gæsterne bliver en del af fortællingen og selv er med til at søge svarene.

Udstillingsrummene og bygningen skal understrege dette fokus. De skal skabe rum for fordybelse og fantasi, digital og analog deltagelse. Det vil sige, at bygningen skal pirre gæsternes nysgerrighed og stimulere deres sans for eventyr. Bygningen skal i sig selv formidle overgangen mellem fundene og naturen igennem sit greb i landskabet og designet af de udendørs faciliteter med lærings- og legerum.

GÆSTERNE VISER VEJEN

Fredskoven, som museet er omgivet af, skal blive en del af fortællingen om mennesket i naturen og give gæsterne mulighed for at udforske deres relation til flora, fauna og vejrlig. Det vil vi gøre ved at etablere stier, naturlegeplads, bålplads og primitiv overnatningsplads, som museet vil bruge aktivt i formidlingen af udstillingens historier.

Maglemosen vil vi drage ind i museets sfære dels ved at tydeliggøre fjordens udstrækning i landskabet, ved tilpasning af stisystemer i mosen og engene, dels ved at formidle fundene på de steder, hvor bopladserne har været. På den måde vil museet og fundstederne blive knyttet tæt sammen. Dét, du ser inde, får du lyst til at gå ud og udforske, og dét du oplever ude, får du lyst til at gå ind og undersøge nærmere.

LAG PÅ LAG – ANALOGE OG DIGITALE MULIGHEDER

Det er visionen, at der skal udvikles et helt nyt udstillingskoncept. Her skal de bedste dele fra det nuværende museum smelte sammen med nye formidlingsformer, hvor gæsterne får værktøjet til selv at stille spørgsmål og søge svar på, hvad genstandene siger om fortiden. Vi har derfor et ønske om at lave en digital platform, der kan understøtte udstillingen, og som løbende kan tilpasses nye temaudstillinger og formidle den nyeste forskning af 'Rapid Relevance' karakter.

Den digitale platform skal være intuitiv og indbydende, og den skal kunne understøtte programmering for flere alderstrin. Visionen er, at udstillingen skal vække interesse for de natur- og kulturvidenskabelige fag for nye generationer, og at den aktive involvering af skoleklasser vil fordre genbesøg med familien.

"Andre grave er mange gange "kun" skeletter, men Vedbækfundene giver en anden indgang. Nu kan vi pludselig se mennesker fra dengang som individer."

Peter Vang Petersen

Museumsinspektør, Nationalmuseet

'VI VIL TILBAGE!' – GENBESØGSSTRATEGIEN

Vores strategi for at få gæsterne til at komme igen har flere spor: På gåtur i Maglemosen og på fundstederne vil man blive mødt med formidling og inddragende greb, som leder mod museet og udstillingen; i skoven og på engene vil man kunne sove, lave bål og leve i naturen – alt sammen med base i museet; på grunden vil en naturlegeplads og en overdækket bålplads give rum for hygge, leg og samvær.

Her vil gæsterne komme for at lege stenalderfolk i skoven, deltage i aktiviteter som museet arrangerer, holde børnefødselsdag ved bålpladsen eller drikke en kop kaffe med venner, imens børnene udforsker den interaktive udstilling i bygningen og på museets grund. Museet vil også lave arrangementer i samarbejde med nærområdets beboere, herunder fastelavn, allehelgensaften etc.

Indenfor skal vi skabe en engagerende og inddragende oplevelse, som vil pirre og aktivere børnene og deres familier. Et besøg med skole eller daginstitution skal være springbræt til et senere besøg på Vedbækfundene – denne gang i selskab med forældre, søskende og bedsteforældre, hvor samværet og den gode oplevelse er i fokus.

Rammerne skal derfor lægge op til, at besøget varer længere end den sædvanlige tur gennem udstillingen. Udstillingen og stedet skal udformes, så der er forskellige lag i fortællingen, som taler til de forskellige målgrupper og sikrer, at alle kan tage noget med hjem. Samlet set vil man med denne strategi få et jævnt besøgstal, som dækker både hverdage, weekender og ferier, ligesom det vil dække formiddage, eftermiddage og de tidlige aftentimer op til museets lukketid.

De første

Henrikholms Allé

**Henriksholm
- bopladsen**
Vedbækfundene

Maglemosen
Tidligere fjord

Gøngehusvej

Boplads
Vedbæk boldbaner

Boplads
Maglemosegård

Trørødvej

HVOR VIL VI

GRUNDEN – TILBAGE TIL FUNDSTEDET

Området omkring Vedbæk er fuldt udbygget med undtagelse af den grund, Rudersdal Kommune for nyligt har erhvervet. Den ligger nord for landstedet Henriksholm, hvor forsvarskommandoen fraflyttede Vedbækbunkeren. Mellem to nye boligområder overtog kommunen en naturskøn grund til det nye museum. Museet vil blive et kulturelt fyrtårn, der kan blive et mødested for børn, familier og ældre og give identitet og historie til en ny bydel.

Store dele af Vedbæk og Maglemosen hørte under Henriksholm op gennem første halvdel af 1900-tallet. Her holdt gartneren, Alfred Avnholt, øje med jordarbejder, da der til tider dukkede fortidsminder op. Resultatet af hans dedikation blev, at Nationalmuseet sendte arkæologer til Vedbæk af flere omgange og opdagede 40 bopladser omkring den tidligere fjord, hvor landhævning og sænket havniveau forvandlede hav til indsø og senere til mose. Opdagelserne ændrede vores måde at forstå fortiden på, og det skabte grundlaget for den fremtrædende plads, dansk arkæologi i mange år har nydt indenfor udforskning af stenalderen.

I 1975 gik man i gang med at anlægge en parkeringsplads ved Vedbæk Skole, hvor man tidligere havde udgravet en boplads. Da entreprenørmaskinerne skrællede jorden af, dukkede der pludselig et kranium op. Hermed havde man opdaget en enestående gravplads fra jægerstenalderen, den første af sin slags fundet i det nordlige Europa. I dag vil vi flytte Vedbækfundene tilbage til fundstedet. Kommunens grund til det nye museum ligger kun 800 meter fra stedet, hvor gravene lå uforstyrrede i 7.000 år.

MUSEET GRIBER UD I LANDSKABET

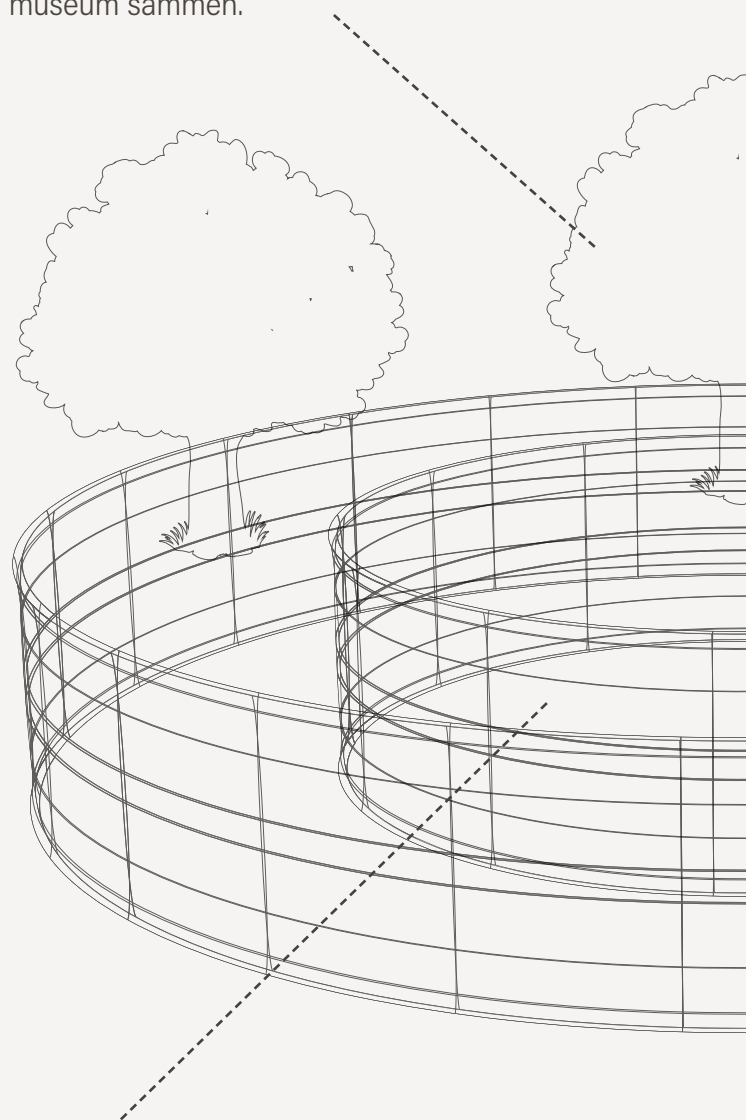
Tæt på fundstedet vil vi skabe et moderne museum, hvor genstandene træder frem og bliver formidlet med videnskabelig nøjagtighed og indlevende fantasi. Vi vil skabe et rum for dialog i øjenhøjde mellem gæster og videnskabens store spørgsmål, hvor unge brugere selv vil kunne stille spørgsmål og søge svarene i data fra fundsteder og genstande.

Fra dette centrum bredes fortællingen ud i en permanent udstilling om livet og døden i stenalderen, hvor det bedste af de gamle, analoge formidlingsgreb bringes videre og perspektiveres med nye, digitale værktøjer. I periferien vil der være skiftende udstillinger, som kan vise nye forskningsresultater relateret til genstandene.

Bygningen skal gå i dialog med skoven og landskabet omkring den. På grunden vil vi etablere en naturlegeplads og rum for eksperimentel arkæologi, mens der i fredskoven vil blive lavet bålplads og en shelter. Den primitive overnatningsplads vil give gæsterne mulighed for at fornemme livet i skoven, en pendant til vores forfædres hverdag på naturens præmisser.

Maglemosen

Formidling af fundstederne og fjordens udstrækning. Stisystem binder fundsteder og museum sammen.

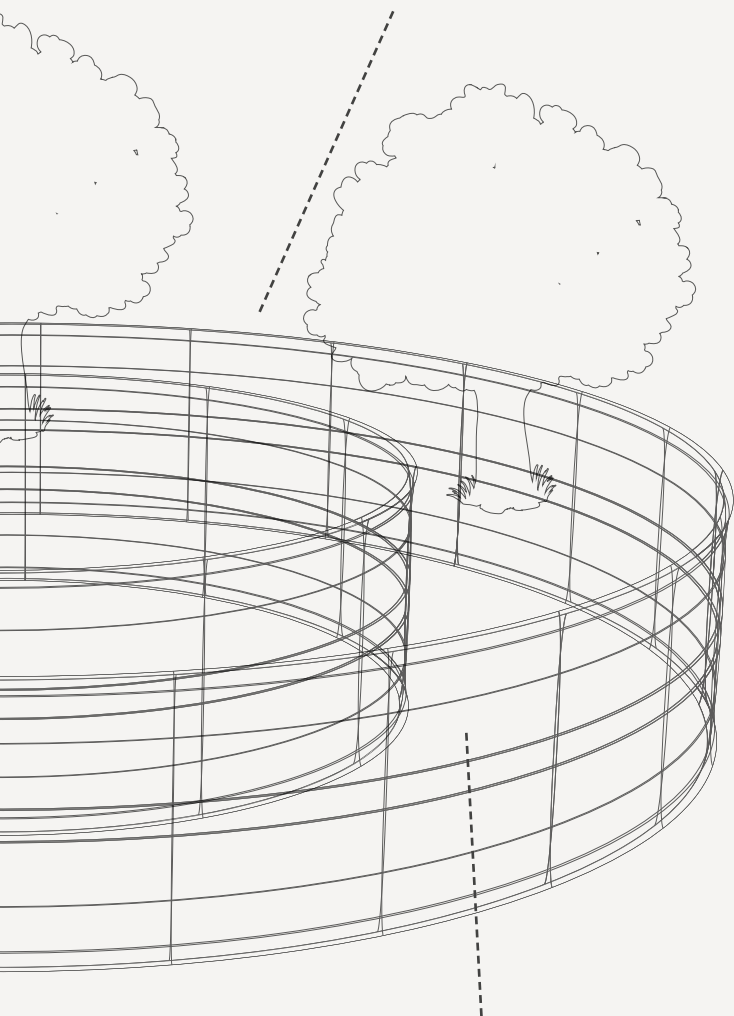
Fundene

Permanent udstilling af Vedbækfundene og skiftende udstillinger. Digital og analog formidling i øjenhøjde.

Grunden

Bålplads, naturlegeplads og rum for eksperimentel arkæologi. I fredskoven vil gæster kunne overnatte og fornemme livet i skoven.

Undervisning

Aktiv deltagelse giver gæsterne mulighed for at gå i dialog med de videnskabelige data og metoder, så gæsterne selv kan stille spørgsmål og søge svarene.

LANDSKABET DRAGER IND TIL GENSTANDENE

Ude i landskabet vil vi drage fundstederne omkring Maglemosen frem med formidling på stedet, og det hele vil blive bundet sammen med en landskabelig bearbejdning, hvor stisystemet i mosen vil vise fjordens udstrækning og samtidig vise vej til museet og dets udstilling om fjordens mennesker. På den måde vil museet sprænge sine rammer og formidle ud over grænserne for bygningen, menneskets liv i og med naturen og fundstederne ved kanten af den gamle fjord.

Ved at være fikspunkt for en nyskabende logisk og visuel sammenhæng mellem samlingen, uderummet og landskabet får det lille museum stort potentiale. Potentiale til at skabe dialog mellem brugeren og forskeren. Og potentiale til at formidle viden om fortidens mennesker og landskab, så nutidens mennesker forstår sig selv i kulturens udvikling, vores afhængighed af naturen og klimaets påvirkning af landskabet.

HVORDAN VIL VI

PROCESSEN - OPLEVELSE FØR BYGNING

Formidling og oplevelse er centralt for vores målgrupper. Vi vil skabe det nye museum indefra og ud, så gæsternes behov og ønsker bliver definerende for bygningens udformning. Derfor vil vi gøre det til omdrejningspunktet for udviklingen og designet af museet.

Det kan vi for eksempel gøre ved at lade en formidlingskonkurrence stå først og være med til at definere rammerne for en efterfølgende arkitektkonkurrence. På den måde vil formidlingen komme i højsædet. Bortset fra det er modellen velkendt i branchen. I det efterfølgende er budget og tidsplan baseret på denne model.

Alternativt kan vi lave en projektkonkurrence, hvor formidlingsvirksomheder, landskabsarkitekter, arkitekter, ingeniører, entreprenører og leverandører samarbejder om at udarbejde forslag til en helhedsløsning, hvor formidling og arkitektur er sammentænkt fra første færd, og hvor også bæredygtighed, bygbarhed og pris er med fra start.

Processen kan også tilrettelægges som en mellemting mellem de to modeller. Det specifikke procesdesign vil vi planlægge i samarbejde med bidragsydere, som kan have egne erfaringer med at optimere mulighederne for at opnå et mere helstøbt resultat hurtigere og billigere.

GRUND OG RÅDERET

Byggegrunden på 2.200 m² ligger på en højderyg ved en stribe fredskov, som løber fra syd mod nord mellem de nydstykkede boligområder – Vedbæk Park. I forlængelse af fredskoven, mod vest, ligger der et stort fredet område med mose og græsmarker. I såvel fredskov som naturområde vil der være mulighed for at etablere sekundære aktiviteter og mindre konstruktioner, som understøtter museets aktiviteter og formidling. Jo tættere på byggegrunden man kommer i de omkringliggende naturområder, jo større råderet og mulighed for etablering af aktiviteter og installationer/konstruktioner har man fra museets og kommunens side.

Kommunen har fuld råderet over hele grunden, hvor der må bygges 1.000 m² over jord. Der er udlagt et byggefelt på 500 m², og der kan etableres kælder.

FUNKTIONER I DET NYE MUSEUM

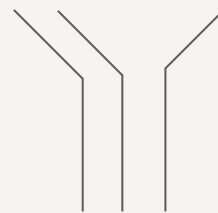
Herunder kan ses en oversigt over de nødvendige funktioner henholdsvis inde og ude:

INDE

- Større udstillingsareal og ”laboratorium” til dialog mellem forskere og brugere
- Rum til undervisning og madpakkespisning
- Foyer med butik og billetsalg

UDE

- Overdækket uderum til undervisningsbrug
- Naturlegeplads
- Aktivitetspladser til formidling af stenalderliv, f.eks. bålplads, shelter og stier i skoven
- Sammenhængsskabende formidling af fundstederne og landskabets udvikling på relevante steder i Maglemosen.

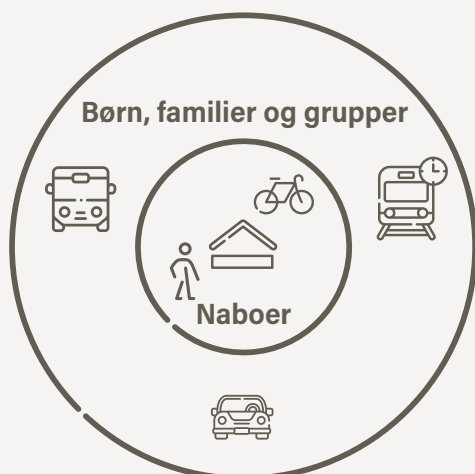

TRANSPORT OG PARKERING

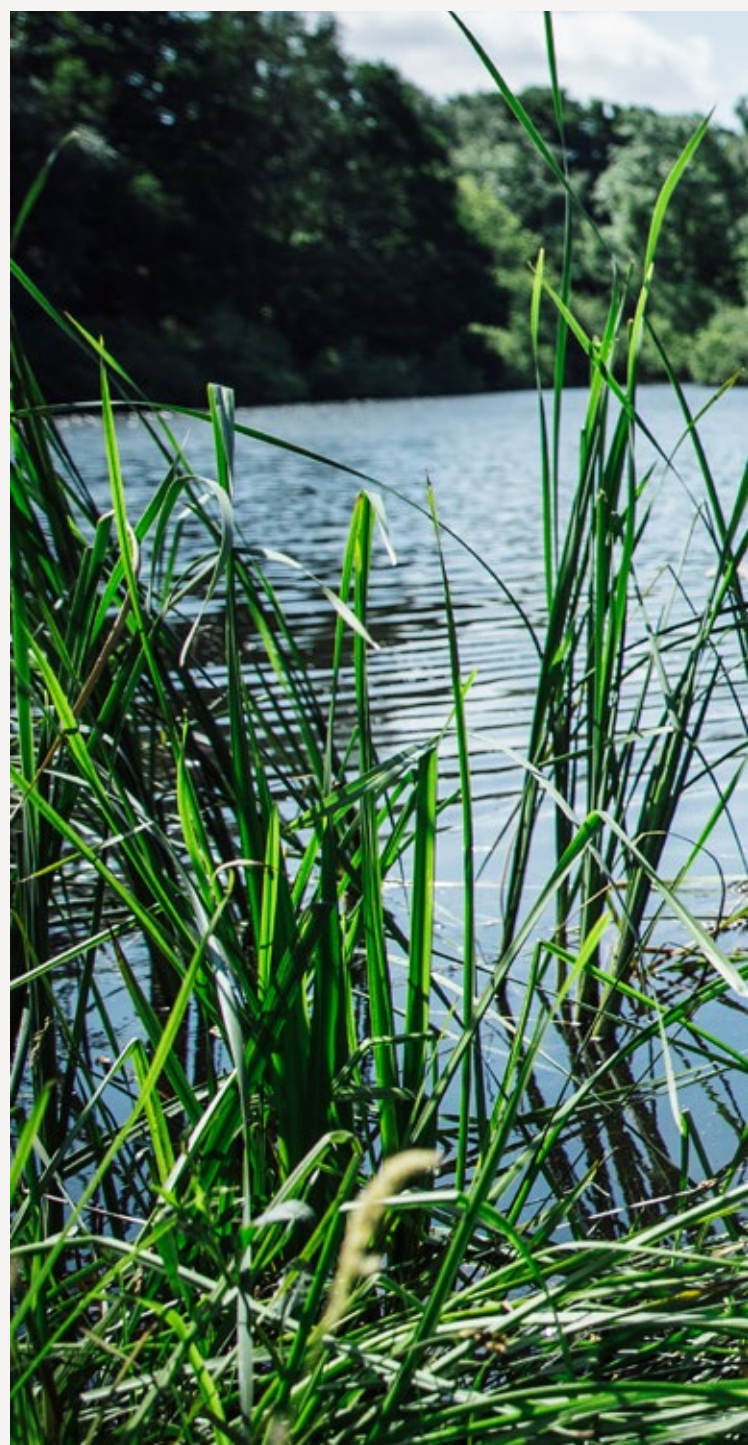
Det nye museum vil opfordre naboer til at ankomme til fods eller på cykel. Det vil give mulighed for, at de kan udforske fundstederne på vejen til og fra museet, og en markering af fjordens gamle kystlinje vil lede gæsterne til museet.

Museet kommer til at ligge 800 meter fra Vedbæk Station. Det er indenfor den stationsnære zone. Derfor vil museet opfordre gæster til at ankomme med bæredygtig, offentlig transport. Alternativt kan de benytte parkeringspladsen ved stationen. Ved museet har kommunen ret til at etablere en midlertidig busholdeplads til ind- og udstigning af skoleklasser og turgrupper, og på grunden vil vi etablere rigelig cykelparkering samt p-pladser til ansatte og handicapparkering, eventuelt under jord.

Hvis de 17.000 almindelige gæster fordeler sig på årets 165 weekend- og feriedage, vil der komme omtrent 100 gæster om dagen. Heraf vil 75% angivelig komme i egen bil, mens de resterende 25% vil komme med cykel, bus eller tog. Med to til tre personer i en bil vil der være et dagligt behov for 20-35 parkeringspladser til museets gæster, hvilket svarer til den eksisterende ekstracapacitet, der er på parkeringspladsen ved Vedbæk Station.

Denne transportstrategi for gæsterne binder sammen med ambitionen om, at museet primært er åbent for grupper i hverdagen og andre gæster i weekenden. På denne måde minimeres trafikgener for naboerne i hverdagene, og flere gæster vil vælge miljøvenlig transport. Stiforbindelsen fra stationen og parkeringspladsen til museet vil blive gjort til en del af oplevelsen, da vi her vil begynde formidlingen af fjorden og historien.

FN'S VERDENSMÅL

Rudersdals Kommune ønsker, at museet bliver designet kompromisløst bæredygtigt. Processen, byggeriet og udstillingerne vil blive underlagt mål for økonomisk og miljømæssig bæredygtighed, ligesom museet vil udvikle en strategi for social bæredygtighed i forhold til formidling og inklusion af nye brugergrupper. Nogle af elementerne i projektets arbejde med bæredygtighed vil være:

- **Miljø:** For at holde CO₂ fodaftrykket og ressourceforbruget nede bygges ikke mere end nødvendigt.
- **Økonomi:** Driftsøkonomien er balanceret – de estimerede besøgstal er ambitiøse, men realistiske. Projektet gennemføres med fokus på at nedbringe CO₂-belastningen fra den efterfølgende drift.
- **Social:** Museet bliver et tilbud til alle, og det får både en betalingsdel og en gratis del. Det vil desuden inddrage naboer og omgivelser i tilrettelæggelse og udnyttelse af bygninger og udendørsarealer. Museet vil undersøge mulighederne for outreach aktiviteter til boligsociale tiltag.

Der vil blive udarbejdet en strategi for bæredygtighed med udgangspunkt i FN's verdensmål som led i en videre udvikling af projektet. Særligt målene om 'Bæredygtige byer og lokalsamfund' og 'Kvalitetsuddannelse' vil vi løfte og bruge som indgang til at arbejde med målene om 'Klimaindsats', 'Livet i havet' og 'Livet på land'. Vi vil formidle viden om fortidens miljø og klima, og gennem brugerdeltagelse vil vi skabe debat om nutidens natur og menneskets påvirkning af den.

FINANSIERING

BÆREDYGTIGT BYGGERI

Det nye museum er tænkt som et mindre byggeri på 1.000 m² velintegreret i de naturomgivelser, som udgør selve fundamentet for historien og museumsoplevelsen.

Byggeomkostningerne afhænger af byggeriets størrelse og kvalitet. Ved 1.000 m² estimeres omkostningerne til byggeriet og udstilling til minimum 59 mio. kr. eksklusiv moms.

BYGHERREBUDGET

Bygherrebudgettets hovedtal ved 1.000 m² er:

Grundudgifter	1.852.000
Byggeri	35.637.000
Bygherreomkostninger	10.963.000
Flytning, udstilling, aptering etc.	6.467.000
Reserver	3.000.000
Indeksregulering	1.158.000
I alt, ekskl. moms	59.077.000

Heraf ligger en egenfinansiering på 8 mio. kr. fra staten og 8 mio. kr. fra Rudersdal Kommune, hvorfor der skal findes fondsfinansiering for de resterende 4,3 mio. kr.

Anlægsomkostningerne er samlet i et overordnet bygherrebudget, der dækker alle de omkostningstyper, som det forventes at bygherre skal dække for at realisere projektet. Priser er eksklusive moms.

Budgettets hovedbestanddel – entrepriseomkostningerne – baserer sig på en forventet m²-pris mellem 22.000 og 25.000 samt et tillæg for landskabsarbejder og 10 % uforudsete. Niveaulet svarer til typiske regionale museer af omtrent samme størrelse. Dette dækker over et gedigent og smukt byggeri, men der er ikke tale om et ikonisk bygningsværk.

Udover bygningen leveres ca. 350 m² til udstillingsarealer, hvis budget er beregnet på baggrund af en gennemsnitlig pris på 15.000 kr./m². Dette areal er resultatet af vægtningen mellem behovet for udvikling af udstillingen og behov for andre funktioner i den nye museumsbygning. I budgettet er der også indeholdt en post til udendørs formidling på museets grund og i de omkringliggende naturområder.

INDEHOLDTE UDGIFTER I BUDGETTET

Der er afsat midler til rådgivere og direkte bygherredrevne omkostninger. Vi har endnu ikke lagt os fast på en udbudsform, og i den sammenhæng heller ikke hvordan en bygherreorganisation sættes sammen for at gennemføre projektet.

I budgettet er afsat midler til at kvalificere arkitektbistand, da målet er at skabe et byggeri med tilstrækkelig arkitektonisk tiltrækningskraft til at løfte besøgstallene. Budgettet indeholder ligeledes bygherreomkostninger til at drive projektet frem mod aflevering og idriftsættelse, samt øvrige rådgivere (udstillingsrådgivere, advokater, landinspektører osv.). Endelig indeholder det penge til at gennemføre formidlings- og arkitektkonkurrencer.

I alt er budgettet forsynet med en reserve på 5 % (3.000.000.-) til ikke på forhånd disponerede omkostninger.

Bygherrebudgettet er i detaljeret udgave vedlagt som bilag.

FORRETNINGSMODEL

I lighed med andre danske museer er Vedbækfundene afhængig af tilskud for at få driften til at løbe rundt, og i den sammenhæng forventes det nye Vedbækfundene ikke at afvige fra normen. Nedenfor ses overslag over forventede indtægter og udgifter.

Stipulerede Indtægter (år 1)	2.625.000
Stipulerede omkostninger (år 1)	5.300.000

Resultatet viser, at museet selv er i stand til at generere 50 % af indtægterne til at drive stedet, mens 50 % skal hentes i tilskud fra kommune og stat. Det samlede resultat viser således et årligt underskud på ca. 2,7 mio. kr., hvor museet i dag modtager ca. 1,6 mio. kr. i årligt tilskud fra kommune og stat. **Driftsunderskuddet vil blive dækket af Rudersdal Kommune. Der er i opstillingen ikke taget højde for løbende udstillingsskift, hvilket tænkes finansieret af kommunale bevillinger og/eller fondsstøtte.**

INDTÆGTER

Indtægtssiden nedbrydes på følgende vis:

Entréindtæger, enkeltpersoner	1.035.000
Butik	900.000
Skoletjeneste	240.000
Turgrupper	90.000
Særrangementer	360.000
Kommunal medfinansiering	2.675.000
I alt	5.300.000

Museets primære indtægt er via entrébetalinger. Der er antaget en billetpris på 90 kr. for voksne og gratis entré for børn. Entréniveauet afspejler priserne på danske museer i 2019. I dag koster det 40 kr. at komme ind at se Vedbækfundene. Der er på indtægtssiden regnet med, at de besøgende i den sekundære målgruppe fordeler sig ligeligt mellem voksne og børn. Entréen er gratis for skoleklasserne, men betaling for besøg i skoletjenesten er sat til 600 kr. Turgrupperne betaler almindelig entré plus 600 kr. for en omvisning.

Salg fra butik og café er sat til 30 kr. per besøgende, hvilket er lavt målt i forhold til højtydende museumsbutikker og derfor et konservativt skøn over, hvad der kan genereres af indtægter på dette område.

UDGIFTER

Udgiftssiden nedbrydes på følgende vis:

Personaleudgifter	2.800.000
Skoletjeneste	200.000
Udstillingsvedligehold	200.000
Særudstillinger	500.000
Markedsføring, salg og kommunikation	500.000
Vedligehold	500.000
Driftsomkostninger	600.000
I alt	5.300.000

De opstillede omkostninger for driften omfatter alle poster, som museet forventes at skulle betale for at opretholde museets drift. Herunder hører omkostninger af administrativ og bygningsfysisk karakter samt drift og vedligehold af de udendørsarealer, som vil være tilknyttet museet – på grunden og uden for grunden i de omkringliggende naturområder. Det dækker ikke løbende udstillingskift og dermed den dynamik på indholdssiden, der forventes at være nødvendig for at sikre genbesøg.

Der er i driftsbudgettet indtænkt fire ansatte, som sikrer husets- og udstillingens udvikling og drift. I forhold til i dag er det en forøgelse med to årsværk. Som supplement til de faste på stedet tilknyttes en række deltidsansatte studenter, der kan være med til at drive skoletjenesten.

Udstillingsvedligehold omfatter særrengøring, småreparationer, erstatning af beskadigede dele af udstillingsinventar mv. Derudover er der afsat 500.000 kr./år til planlægning, etablering og nedtagning af små særudstillinger.

Driftsomkostningerne for bygning og udendørsarealer er delt op i indendørs og udendørs vedligehold, rengøring samt driftsomkostninger. Posterne er baseret på benchmark-priser fra sammenlignelige projekter og tænkes at omfatte følgende aktiviteter og poster:

Indendørs vedligehold indeholder aktiviteter udover almindelig rengøring – f.eks. mindre reparationer, udskiftning af evt. beskadigede bygningsdele, maling, service af tekniske anlæg og lignende.

Udendørs vedligehold dækker aktiviteter såsom fejning, græsslåning, beskæring, lugning, reparation af belægninger og inventar i terræn, såvel på grunden, som i de omkringliggende, tilknyttede arealer mv.

Driftsomkostninger, bygning og udendørsarealer omfatter forbrug el, vand, varme, køling osv. og rengøring dækker over rengøring af alle indendørs arealer.

ORGANISERING OG TIDSPLAN

PROJEKTETS ORGANISERING

Udviklingen af det nye museum gennemføres af Rudersdal Kommune. Projektet er et afgørende element i Rudersdal Kommunes kultursatsning i de kommende år og bakkes op af bred politisk enighed i kommunen. I det daglige er museet en del af Rudersdal Museer, som er en enhed under Kulturområdet. Rudersdal Kommune er således både projektejer og blivende ejer af museumsbygningen og udstillingerne.

En politisk styregruppe under ledelse af borgmesteren har ansvaret for flytningen af Vedbækfundene. Projektchef er museumschef Anja Olsen.

TIDSPLAN

Det forventes, at tidsplanen i en hovedentreprisemodel overordnet vil være som følger:

SAMMEN VIL VI

ØNSKELISTE: FLERE FUNKTIONER MED FLERE MIDLER

I sin nuværende form er museumsprojektet skaleret til et byggeri på højst 1.000 m². Det nye museum vil med Rudersdals Kommunes mellemkomst være en økonomisk bæredygtig enhed under Rudersdal Museer. Projektet kan opskaleres, hvis der findes finansiering til det. Det gælder specifikt:

- Større udstillingsareal vil gøre det lettere at etablere en blivende udstilling, som kan suppleres med temaudstillinger. Større arealer vil også gøre det muligt at holde åbent i hverdage for de sekundære og tertiære målgrupper.
- Café, som naboerne efterspørger, vil give et større antal lokale gæster og afsæt for besøgende til legeplads og udstilling.
- Lokaler dedikeret skoletjenesten, herunder gruppe lokaler og madpakkerum.
- Auditorium vil give mulighed for outreach aktiviteter for foredragsaktivitet og indlejring af lokale foreninger, naturskole, spejdere etc.

VEDBÆKFUNDENES VENNER

Lokale i Rudersdal Kommune er meget interesserede i det nye museum. Det har stort potentiale til at styrke den lokale identitet, højne skolernes natur- og kulturhistoriske undervisning og forankre lokale foreninger i bygningen. Igennem borgerinddragende arrangementer har Rudersdal Museer oplevet en enormt positiv stemning.

Det er på denne baggrund, at museet har ønske om at indgå samarbejder med naboerne om arrangementer og den lokalhistoriske forening, Historisk-Topografisk Selskab, naturskolen, spejderforeninger og andre i formidlingen af områdets særegne historie og natur. Vi vil også skabe støtteforeningen Vedbækfundenes Venner for turismeerhverv, handelsstandsforeninger og andre lokale foreninger.

Det er ligeledes ambitionen, at det nye museum skal udvide sin brugerskare fra de typiske gæster med meget kulturel kapital til yderligere at inkludere borgere, som ikke er "de typiske museumsgæster". Det kunne ske gennem dedikerede samarbejder med boligsociale tiltag i Nordsjælland og Storkøbenhavn.

Rudersdal Museer er et statsanerkendt, kulturhistorisk museum, som består af afdelingerne Vedbækfundene, Mothsgården og Historisk Arkiv for Rudersdal Kommune.

Rudersdal Museer er en kommunalt ejet institution.

Udarbejdet af Rudersdal Museer og Rudersdal Kommune i samarbejde med Nationalmuseet
Oktober 2020

Fotos:

Thomas Roger Henrichsen

Ole Tage Hartmann

Layout: LA Lab

Prospekt

Nyt museum til Vedbækfundene De første...?

RUDERSDAL
KOMMUNE

